Varför är mat från svenska råvaror bättre med tanke på miljö och hållbarhet?

Klimatpåverkan
Mat svarar för 25-30 % av varje svensks utsläpp av växthusgaser. Då ingår hela kedjan från de produkter som bonden behöver, utsläpp under produktionen, transporter, svinn och avfallshantering.
Svenska råvaror har i allmänhet lägre utsläpp av växthusgaser. För animalier handlar det att den svenska djuromsorgen är väldigt bra och djuren är friska, växer och levererar mycket mjölk och ägg per kg utsläppt växthusgas. Gödselhanteringen är effektiv och gårdarna är tämligen utspridda, men här finns mer att göra.

Vegetabilier har ofta lägre utsläpp per kg vara jämfört med animalier. Då svarar transporterna för en lite större andel av produktens utsläpp. Sammantaget står svenska vegetabiliska råvaror sig bra. Lantmännens program Klimat och natur har minskat klimatutsläpp med 45 % sedan 2015.

Bekämpningsmedel
Mindre växtskyddsmedel per kg producerad vara och per hektar. Användningen har ökat något över tid, men är lägre än i de flesta EU-länder. Det beror bland annat på vårt nordliga läge, kalla vintrar och bra rutiner på gårdarna.

Biologisk mångfald.
Det störta hotet mot biologisk mångfald i åkerlandskapet är nedläggning av mark och gårdar. Betande djur, ofta på små gårdar är nödvändiga för att klara målen för biologisk mångfald. Djuren behövs här i Sverige både för mat, biologisk mångfald och för beredskap.

Djuromsorg.
God djuromsorg innebär friskare djur och bättre foderutnyttjande. Det innebär också att mindre antibiotika behöver användas. I Sverige är det bara sjuka djur som behandlas. Antibiotikaanvändningen per kg levande vikt är lägre än i något annat EU-land. Det innebär också att risken för utvecklingen av resistenta sjukdomsbakterier är mycket mindre.

Svenskars utsläpp som beror på matkonsumtion är 1,5-1,9 ton CO2e/person och år av det totala utsläppet på 7-8 ton CO2e/person och år. Det globala målet 2040 – 2050 är ca 0,5 ton per person och år för maten.

Matsvinnet är ca 16 kg mat och år och 18 kg dryck per person och år. Matsvinn står för 8-10 % av matens klimatpåverkan.

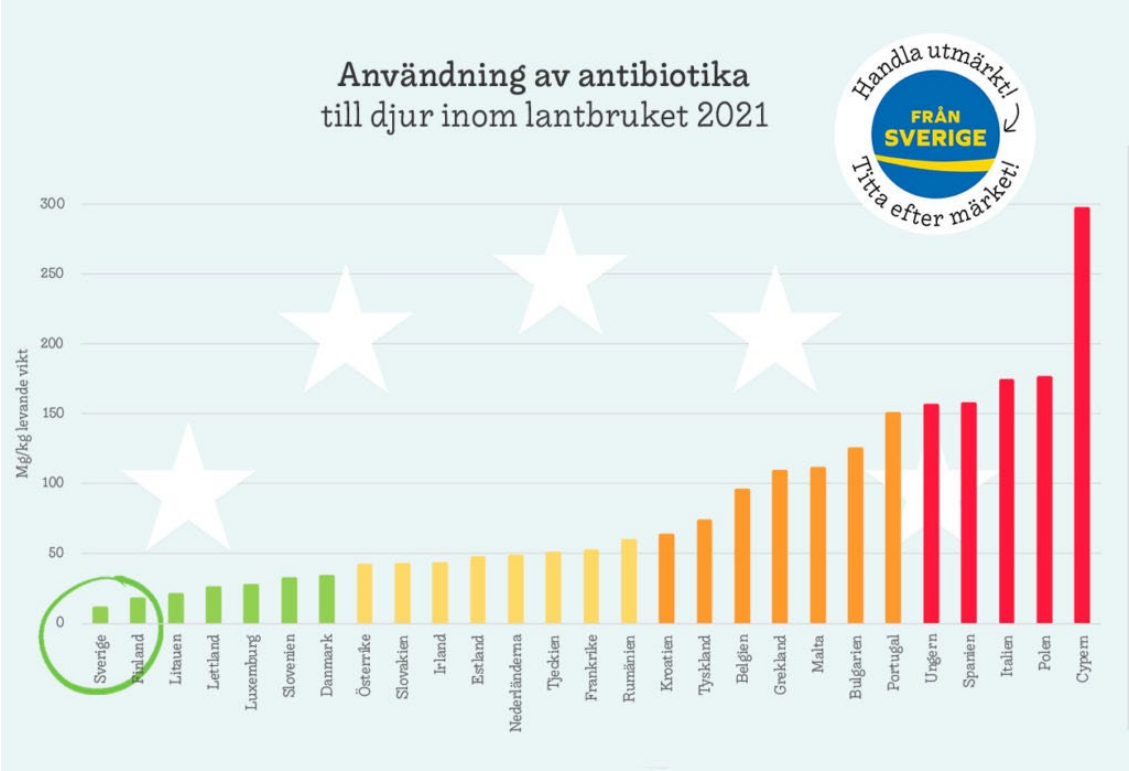

Ur https://www.lantbruketsaffarer.se/for-sadant-vaxtskydd-bevare-oss-milde-herre-gud/

Bäst i klassen

På samma sätt är det med den svenska användningen av växtskyddsmedel. Efter en halvering i slutet av 1980-talet och fortsatt minskning ligger Sverige i botten – det vill säga i toppen – i EU. År 2021 använde Sveriges lantbrukare 0,8 kg aktiv substans per hektar konventionellt odlad åker. Det kan jämföras med medel i EU på 3,8 kg. Dessutom har svenska lantbrukare enligt Eurostats siffror minskat användningen med 60 procent de senaste tio åren, vilket kan jämföras med en genomsnittlig ökning på fyra procent för EU som helhet.

Ur: https://pub.epsilon.slu.se/26843/1/lundin_o_et_al_220127.pdf

Även i en jämförelse med våra grannländer med mer liknande klimat och odlingsförhållanden är dock de sålda mängderna växtskyddsmedel låga: 0,72 kg/ha för Sverige jämfört med 1,43 kg/ha i Finland och 1,61 kg/ha i Danmark (Sveriges regering 2019a).
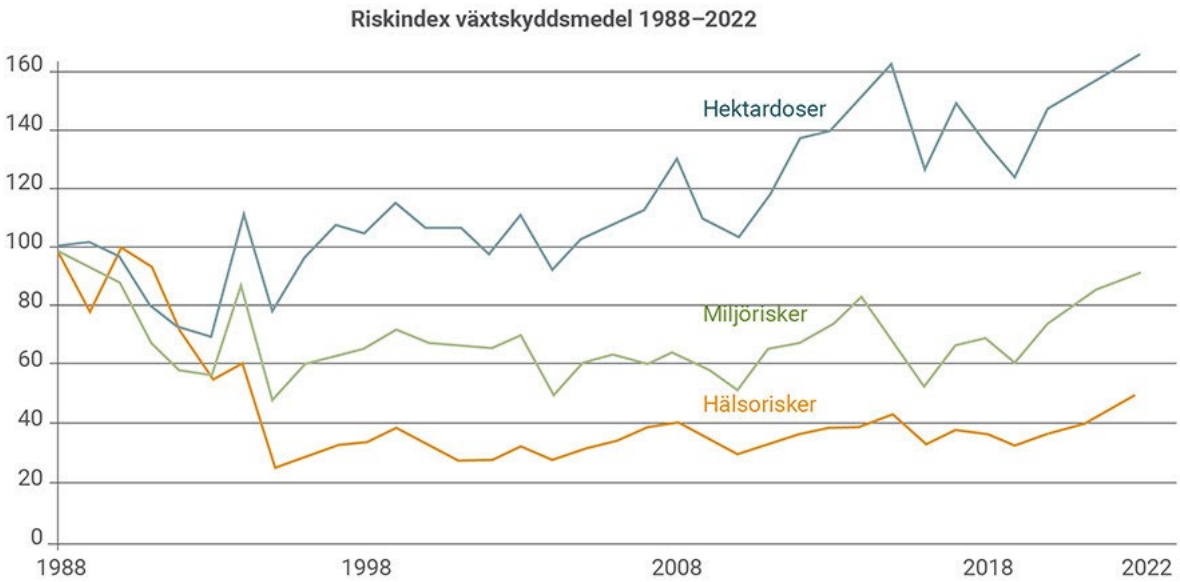
Ur: https://ekofakta.se/vaextskydd-och-bekaempningsmedel-i-ekologisk-produktion/miljoerisker-med-kemisk-bekaempning